REFERAT Udsatteråd d. 02-11-2023

Mødedato Torsdag d. 02. november 2023 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 7

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden 3
Præsentationsrunde 6
Opsamling på foreløbige anbefalinger fra møde d. 24. maj 2023 10
Fakta - sammenhængende tilbud til socialt udsatte 14
Inspiration - socialsygeplejerskernes arbejde med at sikre socialt udsatte en sammenhængende inds 18
Drøftelse og anbefalinger - sammenhængende tilbud til socialt udsatte 23
Mødeplan for 2024 28
Gensidig orientering 32
Godkendelse af den politiske deltagelse i møde i Udsatterådet 2. november 2023 36

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2023-00231

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11102313

Resumé
.

Indstilling
.

Sagsfremstilling
.

Økonomi
.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Godkendt.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag
.

Punkt 2: Præsentationsrunde

EMN-2023-00231

2 (Åben) Præsentationsrunde

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11107556

Resumé
Der gennemføres en præsentationsrunde.

Indstilling
Det indstilles, at der gennemføres en præsentationsrunde.

Sagsfremstilling
Udsatterådet i Region Sjælland består af 15 medlemmer fordelt på følgende måde:

Repræsentanter fra Regionsrådet:

1. René Vejby Kierch (A), formand for Region Sjællands Udsatteråd
2. Jeppe Fransson (B)
3. Lone Mortensen (V)
4. Maja Roesen (F)
5. Tina-Mia Eriksen (C)

Repræsentanter fra organisationer mv.

6. Birte Bonde Bendixen, SIND
7. Birte Gudiksen, Danske Patienter
8. Lise Lind, Røde Kors
9. Susanne Bech (Sanne), SAND
10. Tina Bergen Petersen, Socialsygeplejerskerne i Region Sjælland

Repræsentanter fra de kommunale udsatteråd i Region Sjælland

11. Marlene Gjøstrand, formand for Køge Kommunes Udsatteråd, næstformand for Region Sjællands Udsatteråd
12. Daniel Volmer Jensen, medlem af Lolland Kommunes Udsatteråd
13. Dennis Boye Petersen, formand for Faxe Kommunes Udsatteråd
14. Robert Hansen, næstformand for Næstved Kommunes Udsatteråd
15. Susanne Lodberg, medlem af Holbæk Kommunes Udsatteråd

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udsatterådet havde en kort præsentationsrunde.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag
.

Punkt 3: Opsamling på foreløbige anbefalinger fra møde d. 24. maj 2023

EMN-2023-00231

3 (Åben) Opsamling på foreløbige anbefalinger fra møde d. 24. maj 2023

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11107379

Resumé

Udsatterådet har besluttet at udarbejde et katalog med anbefalinger til, hvordan Region Sjælland kan forbedre indsatsen for socialt udsatte borgere. Kataloget overleveres til Regionsrådet, forventeligt i løbet af 2025.

Med sagen genbesøger Udsatterådet de foreløbige anbefalinger fra mødet d. 24. maj 2023.

Indstilling

Det indstilles, at Udsatterådet drøfter de foreløbige anbefalinger fra møde d. 24. maj 2023.

Sagsfremstilling

Baggrund om katalog med anbefalinger fra Udsatterådet

Udsatterådet vil være med til at skabe forandringer for socialt udsatte borgere i Region Sjælland. Udsatterådet er bl.a. nedsat for at bidrage med viden vedrørende socialt udsatte borgeres forhold.

På møde i december 2022 besluttede Udsatterådet, at det vil arbejde strategisk ud fra temaerne i strategien "Region Sjælland – for borgerne".

På baggrund af Udsatterådets drøftelser skal der udarbejdes et katalog med anbefalinger, som kan formidles til Regionsrådet. Udsatterådets anbefalinger kan på den måde bidrage til det politiske arbejde med at realisere regionens strategi.

På nuværende tidspunkt har Udsatterådet lagt en plan henover fire møder i 2023 og 2024. Pt. er det således planen, at kataloget med anbefalinger overleveres til Regionsrådet i løbet af 2025.

Konkret tager Udsatterådet på hvert møde afsæt i et borgerløfte fra "Region Sjælland – for borgerne". Med afsæt i fakta og inspiration koblet til borgerløftet, drøfter Udsatterådet, hvordan Region Sjælland kan forbedre indsatsen for socialt udsatte borgere. Drøftelsen opsummeres i en række anbefalinger, som genbesøges på næstkommende møde.

Opsummering af anbefalinger fra møde d. 24. maj 2023

Mødet d. 24. maj 2023 drøftede Udsatterådet **målrettet, tidlig og forebyggende indsats for udsatte borgere**. Udsatterådet udpegede følgende foreløbige anbefalinger:

- Der skal arbejdes med en bred definition af forebyggelse. Forebyggelse indebærer også at forebygge forværring. Det kan indebære forebyggende indsatser "midt i" et behandlingsforløb, fx i forbindelse med overgange fra en situation til en anden.
- Stærke samarbejder er afgørende. Indenfor sektorer, fx med tværfaglige teams, på tværs af sektorer, med øget inddragelse af civilsamfundet mv.

- Fokus på at forbedre overgange, fx fra region (sygehus) til kommune. Eksempelvis kompetenceudvikling af faggrupper, som er i kontakt med udsatte borgere i overgangsfaser (”bindeleds-professionelle”) eller udbredelse af 72 timers behandlingsansvar, så Psykiatrien også omfattes.
- Der er brug for en individuel løsning til hver enkelt, med udgangspunkt i den enkelte udsatte borgers behov (”pakkeforløb”).
- Opmærksomhed på borgerens samlede livssituation kan have en forebyggende effekt. Personalet kan med fordel afdække en række punkter i forbindelse med at udsatte borgere modtager (længerevarende) behandling.
    - Fx tjekliste omkring aktuel livssituation – har borgeren bolig, indtægt mv.
- Kommunikation med udsatte borgere skal tilrettelægges anderledes. Der er behov for øget støtte og stærk formidling i øjenhøjde.
- Arbejde for at mindske stigmatisering af udsatte borgere blandt regionens personale (og mere generelt). Stigmatisering kan foregå i mange arenaer, hvor udsatte borgere møder ”systemet”. Udsatte borgere skal mødes med en støttende adfærd. Det kan stigmatisering modvirke.

På mødet genbesøger Udsatterådet de foreløbige anbefalinger og drøfter, om noget skal justeres.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Sagen drøftet. Herunder at det endelige katalog med anbefalinger til Regionsrådet med fordel kan indeholde konkrete eksempler og beskrivelser.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag
.

Punkt 4: Fakta - sammenhængende tilbud til socialt udsatte

EMN-2023-00231

Bilag

Faktaark om sammenhængende tilbud til socialt udsatte borgere

4 (Åben) Fakta - sammenhængende tilbud til socialt udsatte

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11092089

Resumé

Sagen rammesætter det overordnede tema for dagens møde, borgerløftet: "Udsatte borgere får sammenhængende velfærdstilbud af høj kvalitet". Sagen beskriver det overordnede indhold i de vedlagte faktaark og genopfrisker formålet med faktaarkene.

Indstilling

Det indstilles, at vedlagte faktaark indgår som baggrund for Udsatterådets drøftelser.

Sagsfremstilling

Baggrund om mødestruktur og borgerløfter

Udsatterådet har besluttet, at møderne i rådet struktureres med følgende elementer: Fakta, inspiration samt drøftelse og anbefalinger (tre selvstændige sager på dagsordenenen).

På møde d. 8. december 2022 drøftede Udsatterådet strategien "Region Sjælland – for borgerne" (følg link) og dens betydning i forhold til udsatte borgere. Rådet udpegede borgerløfterne #2, #5, #9 og #12 i strategien som særligt relevante for Udsatterådets målgruppe. Disse borgerløfter vægtes i rådets videre arbejde.

På dette møde vil der primært være fokus på borgerløfte #9 fra strategien:

Udsatte borgere får sammenhængende velfærdstilbud af høj kvalitet

Hvad er faktaark – et bagtæppe for Udsatterådets drøftelser

Vedlagte faktaark giver et overblik over udvalgte indsatser, undersøgelser og rammesættende politikker, som er relevante i forhold til at udsatte borgere i Region Sjælland får sammenhængende velfærdstilbud af høj kvalitet.

Faktaarkene er lavet med tanke på at give et bagtæppe af viden, som Udsatterådet kan tage med i drøftelserne på mødet. Faktaarkene vil ikke blive gennemgået på mødet. Er der korte og konkrete faktuelle spørgsmål til faktaarkene, kan de rejses på mødet.

Indhold i vedlagte faktaark

Det regionale perspektiv på sammenhængende velfærdtilbud til udsatte borgere er omdrejningspunkt. Med særligt fokus på behandlingsindsatser. Faktaarkene inddrager også centrale nationale perspektiver og aftaler. Desuden beskrives bl.a. organiseringen af Socialområdet og samarbejdet mellem regioner, kommuner og med civilsamfundet.

Hovedindhold i faktaark:

1. Regionsrådets ambitioner for at udsatte borgere får sammenhængende velfærdstilbud af høj kvalitet
2. Aktiv Patientstøtte (regional indsats)
3. Fusionsklinikken – til borgere med samtidig psykisk sygdom og diabetes (regional indsats)
4. Socialområdet – organisering og støtte til udsatte borgere
5. Integreret tilbud til mennesker med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik
6. Tværsektorielt samarbejde omkring behandling af socialt udsatte borgere (Sundhedsaftalen, sundhedsklynger, 72 timers behandlingsansvar)
7. Samarbejde med civilsamfundet (frivillighedsområdet og et kommende omsorgscenter)
8. Fakta om ulighed i sundhed ("Ulighedsrapport" og Sundhedsprofilen 2021)

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Forelagt til orientering.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag
1. Faktaark om sammenhængende tilbud til socialt udsatte borgere (DokID: 11112586 - EMN-2023-00231)

Punkt 5: Inspiration - socialsygeplejerskernes arbejde med at sikre socialt udsatte en sammenhængende indsats

EMN-2023-00231

5 (Åben) Inspiration - socialsygeplejerskernes arbejde med at sikre socialt udsatte en sammenhængende indsats

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11107392

Resumé

Sagen rammesætter inspirationsoplæg om socialsygeplejerskernes arbejde. Herunder hvem målgruppen er samt om socialsygeplejerskernes overordnede formål og daglige arbejde.

Indstilling

Det indstilles, at inspirationsoplæg om socialsygeplejerskernes arbejde indgår i Udsatterådets drøftelse af, hvordan Region Sjælland kan sikre, at udsatte borgere får sammenhængende velfærdstilbud af høj kvalitet.

Sagsfremstilling

Socialsygeplejerskernes målgruppe

Rådet for socialt udsattes definition af socialt udsatte lyder: ”Socialt udsatte er karakteriseret ved at have et komplekst samspil af fattigdom, hjemløshed, psykisk sygdom, misbrug og er ofte multisyge oveni.”

Social udsatte er borgere, der ofte lever i isolation, med et spinkelt eller intet netværk. Som oftest udfordres disse borgere af en eller tit flere af følgende: Misbrug, ingen bolig eller usikre boligforhold, en problematisk adfærd og psykiatriske lidelser. Det er borgere, der sjældent er i kontakt med arbejdsmarkedet, og som ofte er førtidspensionister eller kontanthjælpsmodtagere.

For at falde under socialsygeplejerskernes målgruppe skal borgerne ikke nødvendigvis opfylde alle ovennævnte parametre, men gerne flere. Målgruppen er kort sagt regionens mest udsatte borgere.

Socialsygeplejerskernes arbejde

Udsatte borgeres kontakt med det somatiske sundhedssystem er præget af skadestuebesøg og akutte indlæggelser. Overordnet arbejder socialsygeplejerskerne med at støtte socialt udsatte borgere i forhold til deres helbredsmæssige problemer.

Socialsygeplejerskerne har fokus på at hjælpe de mest udsatte borgere under indlæggelse og ved udskrivelse, så de får de samme muligheder som øvrige patienter. Deres opgave er at skabe et sammenhængende patientforløb for hjemløse, misbrugere og andre socialt udsatte grupper.

Socialsygeplejerskerne formidler viden og erfaringer om udsatte patienter til resten af sygehuspersonalet og yder faglig sparring på komplekse sociale og sundhedsmæssige problemstillinger.

Desuden har socialsygeplejerskerne et tæt samarbejde med bl.a. misbrugscentre, herberger og gadeplansmedarbejdere.

Baggrund om socialsygeplejerskerne, nationalt og regionalt

De første socialsygeplejersker startede i 2006 som et projekt i Region Hovedstaden. I 2018 blev de første socialsygeplejersker ansat i Region Sjælland. Regionsrådets besluttede i 2019, at der skulle ansættes socialsygeplejersker på alle regionens sygehuse. I 2023 er der i skrivende stund ansat 9 socialsygeplejersker. Fordelingen på regionens sygehuse og den interne organisering uddybes i oplægget.

Mundtlige oplæg om socialsygeplejerskernes arbejde

På mødet vil der være to mundtlige oplæg ved henholdsvis Tina Bergen Petersen, socialsygeplejerske på Sjællands Universitetshospital og medlem af Udsatterådet samt Ann Christine Lyngbjerg, cheflæge på Arbejds- og socialmedicinsk Afdeling på Holbæk sygehus.

Oplæggene udfolder:

- Hvad laver en socialsygeplejerske?
- Hvem er patienterne, som socialsygeplejerskerne tager hånd om?
- Hvad er formålet med at have socialsygeplejersker?
- Den socialmedicinske vinkel
- Udviklingsforslag som kan understøtte socialsygeplejerskernes arbejde

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Med afsæt i to inspirationsoplæg om socialsygeplejerskernes arbejde drøftede Udsatterådet, hvordan Region Sjælland kan sikre, at udsatte borgere får sammenhængende velfærdstilbus af høj kvalitet.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen

Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag

.

Punkt 6: Drøftelse og anbefalinger - sammenhængende tilbud til socialt udsatte

EMN-2023-00231

6 (Åben) Drøftelse og anbefalinger - sammenhængende tilbud til socialt udsatte

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11107545

Resumé

Udsatterådet drøfter sammenhængende tilbud til socialt udsatte borgere i Region Sjælland med henblik på at udpege centrale anbefalinger, som kan overleveres til Regionsrådet

Indstilling

Det indstilles, at Udsatterådet drøfter sammenhængende tilbud til socialt udsatte borgere med henblik på at udpege anbefalinger.

Sagsfremstilling

Udsatterådet drøfter sammenhængende tilbud til socialt udsatte borgere i Region Sjælland. Drøftelsen tager afsæt i faktaarkene vedlagt sag nummer 4 på dagsordenen samt inspirationsoplægget om socialsygeplejerskernes arbejde fra sag nummer 5.

Som et led i drøftelsen udpeges centrale anbefalinger på området, som senere kan indgå i Udsatterådets samlede katalog med anbefalinger til Regionsrådet.

<u>Spørgsmål som oplæg til drøftelse</u>

Til inspiration kan drøftelsen tage udgangspunkt i disse refleksionsspørgsmål:

- Hvad er særligt vigtigt i forhold til sammenhængende tilbud til socialt udsatte borgere?
- Kender I til konkrete indsatser eller projekter i kommuner eller andetsteds, som kan inspirere i forhold til regionens indsats?
- Hvad ser I som de største barrierer for, at Region Sjælland kan levere sammenhængende tilbud til regionens udsatte borgere?

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udsatterådet drøftede sammenhængende tilbud til socialt udsatte borgere.

Udsatterådet udpegede følgende foreløbige anbefalinger:

- Ulighed i sundhed er et centralt tema i forhold til indsatser målrettet socialt udsatte borgere.
    - Ulighed i sundhed er med til at skabe udsatte borgere.
    - Omfatter både social og geografisk ulighed i sundhed.
- ”Socialt udsatte borgere” er en bred betegnelse for en meget alsidig ”befolkningsgruppe”. Der skal være opmærksomhed på bl.a.:
    - Man kan være udsat periodisk og have brug for særlig støtte en tid.
    - Forskellige grupper af socialt udsatte borgere har brug for forskellige indsatser. Fx socialt udsatte børn. Jf. arbejdet i Region Sjællands Inddragelsesudvalg.
- Ensomhed er et vigtigt tema i forhold til socialt udsatte borgere.
    - Konkret eksempel: Nogle ældre borgere kan ikke blive visiterede til plejehjem, fordi de ikke er dårlige nok. Men de kan kæmpe med ensomhed, som gør dem meget udsatte.
- Udsatte borgere har brug for fleksible og let tilgængelige tilbud tæt på.
    - Fx hepatitis C bussen og Fusionsklinikken (på diabetesområdet).
    - Hvad med en udkørende flexbus eller en flexklinik (inspireret af fx ”Flex Almen” klinikken på Bispebjerg Hospital)?
- Styrk uddannelsen af ”det brede” personale, så de bliver bedre rustede til at hjælpe, støtte og behandle socialt udsatte borgere.
- Der er brug for mere fleksible og rummelige tilbud og overgange til socialt udsatte borgere.
    - Fx aflastningspladser hvor samtidigt misbrug kan håndteres.
- Flere socialrådgivere i det regionale sundhedsvæsen kan være med til at løse sektorudfordringer (kan være med til at bygge bro på tværs af region og kommuner).
- Styrk Psykiatrien i somatikken og somatikken i Psykiatrien. Socialt udsatte patienter skal behandles der, hvor de hører ”mest til” og er bedst tilpas.
    - Lav bedre forløb for socialt udsatte psykiatriske patienter med somatiske udfordringer – håndter den somatiske behandling men lad patienten blive i Psykiatrien. Og omvendt for primært somatiske patienter med behov for psykiatrisk behandling.
- Udfordringer med befordring og flextrafik. Vi skal sikre hjælp og støtte til de borgere, der fx ikke har fast bopæl, eller som ikke har pårørende, der kan hjælpe med transport.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag

.

Punkt 7: Mødeplan for 2024

EMN-2023-00231

7 (Åben) Mødeplan for 2024

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11107491

Resumé
Forslag til mødeplan for 2024 forelægges til godkendelse.

Indstilling
Det indstilles, at forslag til mødeplan for 2024 godkendes.

Sagsfremstilling
Udsatterådet mødes som udgangspunkt to gange årligt.

Forslag til mødeplan for 2024:

- Torsdag den 16. maj 2024 kl. 16.30-18.30
- Torsdag den 21. november kl. 16.30-18.30

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Forslag til mødeplan blev godkendt.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag

Punkt 8: Gensidig orientering

EMN-2023-00231

Bilag

Høringssvar til Sundhedsaftalen 2024-2027 fra Region Sjællands Udsatteråd_10.08.2023

8 (Åben) Gensidig orientering

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11107365

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

Status ny Sundhedsaftale 2024-27

Udsatterådet modtog d. 19. juni 2023 mail med udkast til ny Sundhedsaftale. Dette som led i en bred høringsproces. Jf. Udsatterådets forretningsorden var det kun de 10 repræsentanter fra de kommunale udsatteråd og organisationerne, der havde mulighed for at komme med bidrag til denne del af høringen. De politiske repræsentanter fra Udsatterådet gav deres input til aftalen i forbindelse med deres plads i de forskellige politiske udvalg.

Jf. forretningsordenen var næstformand Marlene Gjøstrand ansvarlig for indhente og samle op på rådets bidrag til høringsprocessen. *Vedlagte* høringssvar blev afsendt på vegne af Udsatterådet.

Udkast til Sundhedsaftalen 2024-2027 er rettet til på baggrund af de indkomne høringssvar, og afventer nu endelig godkendelse i Regionsrådet og i kommunalbestyrelserne i de 17 kommuner.

Den endelige sundhedsaftale sendes til godkendelse i Sundhedsstyrelsen senest den 1. januar 2024 og vil derefter træde i kraft.

Besøg af indenrigs- og sundhedsministeren på Holbæk sygehus

D. 23. oktober 2023 var indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde på ministerbesøg på Holbæk sygehus. Formålet med besøget var bl.a. at give ministeren indsigt i, hvordan man kan arbejde mere systematisk med at bekæmpe ulighed i sundhedsvæsenet. Omdrejningspunktet for besøget var socialsygeplejerskernes arbejde. Herunder hvordan der arbejdes med at sprede socialsygeplejerskernes viden, så flere sundhedspersonaler bliver bedre til at tilbyde socialt udsatte borgere den behandling og pleje, de har brug for.

På mødet vil sygehusdirektør på Holbæk Sygehus Mette Touborg give en mundtlig uddybning omkring ministerbesøget.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Sagen drøftet.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag

1. Høringssvar til Sundhedsaftalen 2024-2027 fra Region Sjællands Udsatteråd_10.08.2023 (DokID: 11118190 - EMN-2023-00231)

Punkt 9: Godkendelse af den politiske deltagelse i møde i Udsatterådet 2. november 2023

EMN-2023-00231

9 (Åben) Godkendelse af den politiske deltagelse i møde i Udsatterådet 2. november 2023

Udsatteråd
Sags ID: EMN-2023-00231
Dok ID: 11107659

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Susanne Bech
Lone Mortensen (V)
Daniel Volmer Jensen
Dennis Boye Petersen
Robert Hansen
Susanne Lodberg

Bilag

.